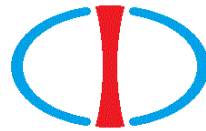

Carlos Henrique Vilas Boas

Interlingua
pro
Omnes
(Nível Intermediário)

- Un libro pro le inseniamento de interlingua.

Obra original em português
Brasília-DF, 2018.
3ª Edição, corrigida e ampliada.
Edições UBI
Apoio: Interfundo
ISBN 85-85453

Dedicatori.

Io vole regratiar al sequente personas pro le realisation de iste micre travalio:

Ramiro Barros de Castro
Gilson Villas Boas Passos
Sonia Costa
Paulo Amorim Cardoso
Geraldo Gonçalves Leite
Waldson Pinheiro

Io es certe que io fecerea nihil sin vostre collaboration e supporto.

A vos omne io dedica iste libretto.

MULTE GRATIAS !

Iste manual esseva patientemente corrigite e revidite per Gilson Passos cuje travalio e dedication a interlínqua io multo admira.

LECTION 1

1. Lectura de Texto:

Hallo !

Io me appella Paulo.

Io veni de Brasil.

.....

Como va vos ?

Como vos vos appella ?

De ubi veni vos ?

.....

2. Practica le structura in copula !

Como vos vos appella ?

Io me appella

Qual es vostre nomine ?

Mi nomine es

De ubi vos veni ?

Io veni de

De ubi vos es ?

Io es de

Como sta vos ?

Io sta ben/ assi assi/ mal.

3. Ecce le nomine de alicun países:

Anglaterra, Argentina, Brasil, Danmark, Espania, Francia, Finlandia, Hungaria, Irlanda, Mexico, Nederland, Polonia, Portugal, Russia, Statos Unite, Svedia, Suissa, Turchia.

4. Apprende le nomine de alicun professiones:

MUSICO – JORNALISTA – TRADUCTOR – PASTOR – ACTOR –
SCRIPTOR – MEDICO – DENTISTA

5. Faciente le cognoscentia del verbos in interlúngua:

PRESENTE:

ESSER – Io es, tu es, ille/illa/illo es.

Nos es, vos es, illes/illas/illos es.

APPELLAR SE –

Io me appella, tu te appella, ille/illa/illo se appella

Nos nos appella, vos vos appella, illes/illas/illos se appella

.....

6. Le uso de TU e VOS:

On usa TU quando on cognosce le persona a qui nos parla. Iste es un pronomine un tanto informal.

Ex: *Tu es un bon amico !*

On usa VOS quando on parla a un persona qui on non cognosce o a alicuno plus vetule. VOS es anque le pronomine del secunde persona del plural.

Ex: *Es vos Senior Fuentes ?*

(Illo es como **Sie** in germano o **Vous** in francese).

.....

EXERCITIOS:

1. Presenta le persona infra (oralmente):

a) Paulo Souza: estudante – brasiliano – Salvador

Ille se appella Paulo Souza. Ille es estudante. Ille es brasiliano e habita a Salvador.

b) Hans Miller: mechanic – germano – Berlin

c) John Grant: advocato – americano – Boston

d) Manoel Silva: inseniator – portugese – Lisbona.

.....

2) Plena le spatios:

- a) Como tu _____ appella ? Io _____ appella Carlos !
- b) De _____ tu veni ? Io _____ de Portugal !
- c) Que _____ ille ? Ille es medico.
- d) _____ sta tu ? Io _____ ben, gratias !

3) Lege le texto infra e responde le demandas:

Senior Fuentes es espaniol ma ille non plus vive in Espania. Ora Senior Fuentes habita in Tokyo. Ille insenia litteratura e lingua espaniol al Universitate. Senior Fuentes parla multo ben japonese.

Questionario:

- a) Qual es le nationalitate de Senior Fuentes ?
- b) Ubi habita ille ora ?
- c) Que face ille ?
- d) Esque ille parla japonese ?

=====

4) Scribe duo micre dialogos, usante le parolas vidite in iste lection:

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

LECTION 2

1. Lectura de texto:

Conversations per telephono :

- Hallo ! Si il vos place, io vole parlar con Senior Yoshi.
- Qual numero ha vos facite ?
- Io ha facite le numero 203-5436.
- Ci es 230-5436. Vos ha facite le numero erronee.
- Pardona me, Senior !
- Nulle causa !

%%%%%

- Bon die ! Ci parla Lia.
- Bon die, Lia ! Hic es le matre de Paulo.
- Salutes, Seniora Souza ! Como va vos ?
- Io va ben, gratias ! E tu ?
- Io va anque ben, gratias ! Esque Paulo es a casa ?
- Io regretta, Lia ! Paulo non es a domo nunc. Ille visita un amico.
- Va ben ! Io va telephonar plus tarde. A tosto, Sra. Souza !
- A tosto, Lia !

2. Le numeros in interlingua

0 zero 1 un 2 duo 3 tres 4 quatro 5 cinque
6 sex 7 septe 8 octo 9 novem 10 dece

3. Le verbo HABER

Le verbo **Haber** es un del plus importante in interlingua. Ultra indicar possession, illo es un verbo auxiliar. Illo se presenta ordinarimente in su forma abbreviate **ha**.

4. Le preterito perfecte

Le preterito perfecte presenta le structura HA + [verbo principal in le particípio passate]. Iste tempore indica un action finite e occurrite in le passato.

Ex: Io ha facite, tu ha facite, ille/illa/illo ha facite le exercitios.
Nos ha studiate, vos ha studiate, illes/illas/illos ha studiate iste lection.

5. Demandante le etate in interlúngua

- Quante annos ha vos ?
- Qual etate ha vos ?
- Io ha _____ annos !

11 dece-un	12 dece-duo	13 dece-tres	
20 vinti			
24 vinti-quatro	30 trenta	40 quaranta	50
cinquanta			
60 sexanta	70 septanta	80 octanta	90
novanta	100 cento		

#####

EXERCITIOS:

1. Lege le texto e postea responde le demandas:

John Grant e Paulo Souza es amicos de multe annos. Illes se ha cognoscite per letteras, usante le Adressario de Interlingua. Le anno passate John ha facite un visita a Paulo e ha passate alicun septimanas a Salvador. Illac ille ha vidite le Centro Historic (Pelourinho), le Insula Itaparica e le famose Plagia Itapuan. John anque ha participate del Carneval e ha apprendite multe dansas de Bahia. Ante retornar al Statos Unite, John ha invitate Paulo pro visitar le. Paulo ha acceptate le invitation e vadera a Boston le proxime anno.

- Questionario:
 - a) De quando Paulo e John es amicos ?
 - b) Como illes se ha cognoscite ?
 - c) Que ha John facite in le anno passate ?
 - d) Quante tempore ille ha passate a Salvador ?
 - e) Que ha ille visite illac ?
 - f) Que ha John facite ante retornar a su pais ?

@@@@@@@

2. Studio de Vocabulario: Le família

Granpatre ===== granmatre

Patre ===== matre

marito ===== marita

Filio ===== filia

fratre===== sóror

Amita===== oncle

cosino ===== cosina

Nascer, crescer, esser singule/maritate/divorciate/vidue,
maritar se con alicuno (maritage), divorciar se (divorcio),
devenir vetule, morir, esser morte/vive.

3. Que es le demandas del sequente reponsas ?

a) _____ ?
Io veni de Nederland.

b) _____ ?
Illa es advocata.

c) _____ ?
Io va multo ben, gratias !

d) _____ ?
Ille ha 42 annos.

e) _____ ?
Io habita in Buenos Aires.

f) _____ ?
Io me appella Juan Castillo.

g) _____ ?
Io va al schola.

4. Le participio passate

Le participio passate es multo importante pro obtener le tempore *preterito perfecte*. Tunc il es necessari aprender de nunc como functiona su formation. On debe solo mitter -TE (indicator del participio passate) in le forma del infinitivo post haber eliminate -R (indicator del infinitivo). Per exemplo, PARLAR - PARLA - PARLATE. Attention: le verbos cuje forma del infinitivo es -ER ha le participio passate in -ITE. Ex: vider - vide - vidite.

Ora vos ipse debe formar le participio passate del verbos infra

- a) Facer: _____
- b) Parlar _____
- c) Comprar _____
- d) Audir _____
- e) Sortir _____
- f) Ascoltar _____
- g) Vider _____
- h) Mangiar _____

5. Como on scribe le numeros sequente in interlingua ?

- 4 _____,
- 3 _____,
- 17 _____
- 53 _____
- 78 _____
- 34 _____
- 80 _____
- 21 _____

Lection 3

1. Lectura de texto: DIRECCIONES e INFORMAZIONIES

Un septimana retro Hans Miller ha recipite un lettera de su amico Manoel Silva. Ambes parla interlínqua e se corresponde sovente. Post que ille ha scripte un lettera pro responder a Manoel, ille ha sortite de su domo pro vader al posta. Sed ille non sape multo ben ubi es illo. Ben que Hans cercava le posta durante multe tempore, ille non succedeva trovar lo. Finalmente ille intervide un policiero e decide approchar se de ille pro peter alicun informationes re le via al posta.

- Bon die, policiero ! Esque vos pote dicer me le via al posta ?

_ Si, il es clar ! Ben, prende le secunde strata al dextra e tunc progressa directemente. Le posta essera a vostre sinistra ante le pharmacia e juxta le paneteria. Vos ha comprehendite ben ?

- Si, policiero ! Multe gratias !

- De nihil, Senior !

Sequente le instrucciones del policiero, Hans ha trovate facilmente le posta.

+++++

2. Servicios in un citate

Apotheca (pharmacia), banca, bar, bibliotheca, cemeterio, cinema, ecclesia, galeria de arte, hospital, hotel, kiosque, libreria, macelleria, museo, paneteria, posta, restaurante, specieria, supermercato, theatro.

3. Le Imperativo

Nihil es plus facile que formar le imperativo in interlingua. On debe solamente supprimer le /r/ indicator del infinitivo.
Ex: parlar – parla, audir – audi, scriber – scribe.

Le imperativo e le imperativo ha le mesme forma. Le sol differentia es que on non usa ulle pronomines in le imperativo.

4. Le caso objective del pronomine personal

On usa le caso objective del pronomines personal quando on intende usar le personas del discurso in le position de objecto directe del verbo. In un phrase de structura basic (subjecto + verbo + objecto), le pronomine personal objective se place ante le verbo.

Ex: *Paulo es amico de Maria, ille **la** visitara deman.*

Ma si le pronomine personal es objecto de un verbo in le infinitivo, illo venira preferentialmente post le verbo.

Ex: *ille vole visitar **la** deman.*

Ecce le tabela complete del pronomines personal in le casos subjective e objective.

Caso subjective	Io	Caso objective	ME
	Tu		TE
	Ille, illa, illo		LE, LA, LO
	Nos		NOS
	Vos		VOS
	Illes, illas, illos		LES, LAS, LOS

EXERCITIOS:

1. Como pote io arrivar al

Stadio ? (prime strata/sinistra = va directo = a dextra)

Hotel ? (tertie strata/dextra = va directo = al centro)

Cinema ? (prende le bus = penultime strata = a sinistra)

Supermercato ? (retorna = quarta strata = a sinistra)

2. Reimplacia le substantivos per le pronomines personal:

a) Paulo, esque tu ha vidite Claudia ? No, io non _____ ha vidite.

b) Qui ha mangiate le torta ? Le infantes _____ ha mangiate.

c) Patre nos ha apportate presentes ? Pote nos aperir _____ ?

d) Quando tu ha incontrate tu amicos ? Io _____ ha incontrate iste matino.

3. Rescribe le verbos infra in le imperativo:

Nota: Pro obtener le imperativo negative, on debe placiar **non** ante le verbo.

a) Parlar con me interlínqua (affirmative)

b) Esser mi amico (affirmative).

c) Travaliar hodie (negative)

d) Haber un pauco de patientia (affirmative)

4. Que on face in (seque le exemplo)

a)... le restaurante ?

In le restaurante on prende le repastos. (prender le repastos)

b) ... le paneteria ? (mangiar panes)

c) le posta ? (postar lettera)

e) le ecclesia ? (precar)

f) le cemeterio ? (interrar le mortos)

g) le theatro ? (vider pièces)

5. Lege le texto e responde le demandas:

Juan Castillo es un impresario multo ric e importante nam ille possede un banca e un industria de papiro. Ben que Senior Castillo es venezuelano, ille habita a Santiago de Chile. Septe annos retro ille se ha maritate con un belle argentiniana appellate Isabela Tendra. Lor maritage les ha date un belle filia appellate Clara, e hodie illa ha cinque annos. Le hobbys (passatempores) de Senior Castillo es restar a su luxuose casa con su familia e jocar football con su amicos. Deman ille va viagiar a Brasil pro participar de un reunion de negocios.

Questionario:

- a) Qui es Juan Castillo ?
- b) Qual es le nationalitate de Senior Castillo ?
- c) Ubi habita ille nunc ?
- d) Con qui ha ille se maritate ? E quando ?
- e) Quante annos ha le filia de Senior Castillo ?
- f) Que place a ille ?
- g) Que va Senior Castillo facer deman ?

Lectio 4

1. Lectura de texto: Le Tempore

Omne dies Manuel Silva se evelia a septe horas del matino. Post levar se ille se rasa, brossa le dentes e se bania. A septe e medie ille es al tabula pro prender le jentaculo. Ille bibe succo e mangia pan con butyro. Allora, post le jentaculo, Manuel es preste pro sortir de su domo. Ille deve arrivar al schola ubi ille travalia a octo horas. Illo non es lontan, assi ille pote ir a su loco de travalio a pede. A mediedie Senior Silva interrompe su activitates pro prender le prandio in un restaurante juxta le schola. Tunc, a un hora, ille continua a inseniar. Ille es finalmente libere a quatro horas del postmeridie. Ante retornar a su domo, Manuel se promena un pauco e visita alicun amicos. Circa septe e medie ille arriva a su domo. Allora ille dina (cena), vide TV e lege un bon libro. A dece e medie Manuel comencia Haber somno, allora ille va al lecto. Alicun minutas postea ille dormi como un angelo.

2. Le futuro:

Le futuro presenta duo formas in interlingua. Le un ha un structura simple e on lo obtene placiante le suffixo **-A** post le forma del infinitivo.

Ex: mangiar – mangiara

Le altere ha un structura composite e on lo obtene placiante le parola VA ante le verbo principal in le infinitivo.

Ex: mangiar – **va** mangiar.

3. Activitates del die:

Eveliar se – levar se – baniar se – vestir se – prender le jentaculo – ir al travalio – travaliar – prender le lunch – travaliar – promenar se – dinar/cenar – reposar – ir al lecto – dormir.

4. Le presente habitual e advérbios de tempore:

On usa le presente pro describer actiones que on realiza habitualmente. Per exemplo, si io dice: *Io me evelia al octo horas*; isto significa que io face iste action omne dies del septimana.

Ecce alicun expressiones de tempore multo importante.

De bon hora / tarde

*Bon alumnos semper arriva al schola **de bon hora**.*

*Si tu veni **tarde** al aeroporto, tu perdera le avion.*

EXERCITIOS:

1. Qual hora es il ?

2:30

6:25

1:45

8:30

2. Describe vostre giornata quotidian usante le parolas **horas, tunc e postea**.

3. Usa le futuro:

- a) Que _____ (facere) vos deman ?
Io _____ (vader) al plaga.
- b) Que _____ (prender) nos como lunch?
Nos _____ (mangiar) pullo.
- c) Ubi illes _____ (passar) le proxime
vacantias ?
Illes _____ (vader) al Campania.
- d) Proque tu _____ (esser) felice le postdemana ?
e) Proque io _____ (ganar) mi salario.

4. Apprende le dies del septimana:

lunedì – martedì – mercoledì – giovedì – venerdì – sabato
– domenica.

5. Formas verbal abbreviate

Alicun verbos cuje uso es molto frequente presenta formas abbreviate. Nos jam los ha vidite in alicun exemplos del lectiones passate. Ora nos va vider un tabula complete de iste formas infra.

	PRESENTE	PASSATO IMP.	FUTURO
ESSER	es	era	ser <u>a</u>
HABER	ha
VADER	va

On semper da preferentias a iste formas abbreviate nam illos sona plus natural in un conversation.

Lection 5

Demandas e responsas in interlúngua

1. Cosas

Que es isto ?
Isto es

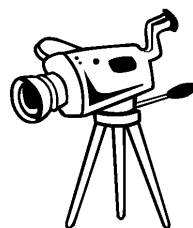

Un auto(mobile)

moneta

Que es illo ?
Illo es

un camera

2. Personas

Qui es ille ?
Ille es

Juan Castillo
Manuel Souza

Qui es illa ?
Illa es

Isabela Tendra
Clara

3. Loco

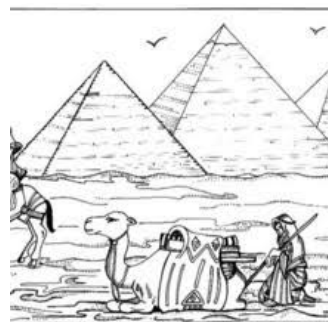
IR/VADER A.....

HABITAR IN....

VENIR DE

IO VA AL STATOS UNITE. IO HABITA IN JAPON. IO VENI DE EGYPTO.

Contraction del prepositiones com le articulo definite

Le prepositiones A e DE se contrahe com le articulo definite quando sequite per illo. Vide in le exemplos infra como isto occorre:

*Ex: Io va al (**a + le**) Statos Unite. Io veni del (**de + le**) Statos Unite.*

4. Possession (genitivo): De qui ?

- De qui es iste carta de credito ?

E iste altere ?

Illo es de Isabela Tendra.

Illo es anque sue.

Quando on parla super possession, es semper bom apprender le pronomine e le adjectivos possessive nam illos pote reimplaciar le partes del phrases que indica un relation de possession. Vide como le uso del possessivos funciona:

Ex: Io jam ha pagate mi debitas. Esque tu anque ha pagate le tues ?

Nostre auto es plus veloce que le lore.

Durante que le adjectivos possessive modifica le números, le pronomines possessive lós reimplacia completamente. Ecce un tabula continente le possessivos:

mi = MIE
tu = TUE
su = SUE

nostre = NOSTRE
vostre = VOSTRE
lor = LORE.

5. Motivo (Proque ? – Proque ...)

On usa le parola *proque* como pronomine interrogative como un conjunction explicative. A causa de isto on lo vide tanto in le demandas quanto in le responsas.

*A: **Proque** vos studia interlingua ?*

*B: **Proque** illo es multo facile !*

EXERCITIOS:

1. Lege le information infra:

On appella ISTO e ILLO pronomines demonstrative. Como le possessivos e demonstrativos es dividite in duo typos, assi il há pronomines e adjectivos. Nos justo ha vidite le pronomine, ora vamos cognoscer le adjectivos, illos es: iste e ille.

On usa **isto** e **iste** quando on se refere a cosas o eventos que es proxime in le spatio o in le tempore. **Illo** e **ille** es usate si le cosas o le eventos es distante. O pronome alternativo é **aquelle**.

Ex: De qui es iste libro rubie ? *Illo* es mie.

Ille puera es mi filia. Aquelle puera es mi filia.

- QUE ES ISTO ? - QUE ES ILLO ?
- Edificio
- Chaise
- Domo

2. Usa le possessivo appropriate concordante al pronomine personal in le parentheses.

- Esque tu pote prestar me _____ automobile ? Proque le _____ es kaputt. (tu - io)
- Heri io ha facite le cognoscentia de _____ soror. Illa es un senioretta multo sympathic ! (vos)
- Senior Castillo es un homine multo ric _____ automobile es un Ferrari. (ille)
- Nos ancora non ha seligite _____ repasto. Esque vos jam ha seligite le _____ ? (nos - vos)

e) Malgrado esser povre, le Souzas ha date un bon education a _____ filios. (illes)

3. Lectura de texto

Paulo vole visitar su amico american, tamen ille non pote entrar in le Statos Unite sin le visa. Pro obtener lo, Paulo ha decidite ir al Ambassada American a Brasilia. Si tosto que ille ha arrivate a Brasilia, ille ha incontrate Raul al station de omnibus. Raul es advocato e habita la. Illes anque se ha cognoscite per le Adressario de Interlingua. Post que illes ha sortite del station de omnibus, Raul monstrava a Paulo multe monumentos del capital brasilian. Raul va albergar Paulo durante que ille essaya haber su visa.

Questionario:

- a) Proque Paulo ancora non pote vader al Statos Unite ?
- b) Que debe ille facer pro obtener le visa ?
- c) Qui attendeva Paulo al station de omnibus ?
- d) Como illes se ha cognoscite ?
- e) Que faceva illes post sortir del station de omnibus ?
- f) Ubi Paulo va restar durante que ille essaya haber su visa ?

4. **Proque ?**

Ultra que on pote usar *proque* pro introducir le responsa a un demanda facite com le pronomine interrogative *proque*, on anque pote usar le parola latin **quia**.

- a) Proque vos studia interlingua ?
- b) Proque Paulo vole haber le visa ?

5. Connecte le parolas relationate

Proque	lor
Patre	facile
Illes	demandas
Interlingua	quia
Questionario	matre

Lection 6

1. Lectura de texto: Le Tempore Atmospheric

Ante ir al travalio Hans ascolta le radio pro saper le reporto del tempore pro hodie. Post alicun *chansons* le locutor informa:

- E nunc le hora e le reporto del tempore pro Berlin. Il es septe horas e dece-octo minutas. Le tempore hodie essera nubilose dum le matino e il há possibilitate de pluvia. Sed le postmeridie essera clar, le nubes se dispersara e le sol brilara de nove. A omnes qui es in cammino del travalio un bonissime die.

Hans ride post saper que le tempore devenira melhor plus tarde nam ille habera un incontro com Kerstin. Ille la invitava pro vader al cinema.

2. Structuras

Que es le reporto del tempore pro hodie ? Como es le tempore hodie?

- il va pluver ! Il venta.
- il va nivar !
- il va facer sol !
- le tempore essera nubilose ! il va facer frigido !
- il va facer calor !

3. Le expression IL HA

IL HA es un expression in le qual le verbo Haber es usate impersonalmente. Illo indica le existentia de alique.

Ex: *Il ha nubes in le celo. Il ha possibilitates de pluvia.*

IL es un pronomine impersonal, assi io es usate in phrases cuje verbo es impersonal. On sovente pote ommitter lo.

4. Le conditional in interlingua

On obtene le modo conditional in interlínqua adjungente le termination - **EA** al forma del infinitivo. Assi: cantar -

cantareea. Iste modo indica que le action se disveloppa hypotheticamente.

Ex: *Si ille era tu amico, ille non facerea tal cosa.*

Illo es etiam usate pro facer referentia a un action que era futur in le passato. Isto es multo commun in le discurso indirecte.

5. Altere expressiones utile

Haber calor/frigido

A: Proque vos tremula ?

B: Proque io ha frigido.

Esser calide/frigide

Esque vos pote aperir le fenestra ?

Il es un pauco calide hic.

EXERCITIOS:

1. Responde le demandas:

a) Que vos facerea si vos ganiava le premio del lotteria ?

b) Que vos facerea si vos videva un phantasma ?

c) A ubi vos volerea vader si vos haberea alas ?

d) Que facerea vos si vos esseva le Presidente (Prime Ministro) del vostre pais ?

2. Describe como le tempore es hodie in vostre urbe.

3. Responde le demandas:

- a) Quante bollas il ha in le figura ?
- b) Esque il ha aves volante in le celo ?

4. Lege le texto e responde le questionario:

Senior Castillo ha sentite multe dolores in le corpore le week-end. Le lunedì ille non poteva levar se del lecto proque ille se sentiva multo debile. Seniora Tendera se preocupava de su marito e ha decidite vocar le medico. Medie hora postea Doctor Contreras arrivava al domo de Juan Castillo. Ille examinava Senior Castillo in detalio: le battimentos cardiac, pression sanguinee e reflexos. Senior Castillo, allora, demanda:

- Esque io ha alique seriose, doctor ?
- Felicemente il es nihil seriose, Senior Castillo. Vos ha stress ! Vos labora troppo e reposa pauco. Assi vostre corpore deveni multe fatigate. Io vos consilia a restar al lecto durante tote le die.
- Esque io jam pote travaliar deman ?
- No ! Va a mi clinica cras e allora nos sapera quando vos potera retornar al travalio. A deman, Senior Castillo !
- A deman, doctor ! E multe gratias !

Vocabulario:

Vocar: appellar
Week-end: fin de septimana
Sanguinee: del sanguine

laborar: travaliar
cras: deman

Questionario:

- a) Que occurreva a Senior Castillo le weekend ?
- b) Proque ille non ha laborate le lunedì ?
- c) Que ha Seniora Tendera facite ?
- d) Que ha Senior Castillo ? Es aliquo seriose ?
- e) Que debe ille facer le die sequente ?

5. Plena le spatios e usa le forma correcte del verbo:

- a) Si io _____ (esser) ric, io comprarea un yacht.
- b) Si il _____ (pluver), nos non vadera al cinema.
- c) Illes non venira al festa si nos non les _____ (invitar).
- d) Si aquelle juvena me _____ (amar), io esserea le homine le plus felice del mundo.

Lection 7

Lectura de texto: VAMOS VIAGIAR !

Post que Paulo finalmente ha succedite obtener le visa pro entrar in le SUA, ille iva immediatamente al agentia de viages pro comprar le billet. Duo dies postea ille partiva pro Florida. Le viage esseva tranquille e secur. Ibi ille visitava le monumentos e principal punctos touristic. Ille anque photographiava le inoblidabile plagias de Miami e se diverteva multissimo in Orlando. Ante incontrar su amico a Boston, Paulo intende passar alicun septimanas in Arizona e California. Paulo brava nulle problema de communication nam ille parla anglese fluentemente ultra que ille parla interlingua.

Vocabulario:

Alcun: alicun

comprar: emer

Iva: vadeva

ibi: illac, La

2. Que es necesse pro facer un viage ?

Renovar le passaporto – obtener un visa – vader a un agentia de viage – comprar le billet – pachettar le bagage – vader al station – attendre le hora del partita.

3. JAM/ANCORA

Ecce duo adverbios que indica si le action es o non es finite.

Ex: *Esque vos jam ha pachettate le bagage ?*

- *No, io ancora non lo ha pachettate.*

- *Esque ille jam partiva pro Russia ?*

- *Si, ille partiva heri.*

4. Adverbios de frequentia:

NUNQUAM = 0 %

RARMENTE = 10%

A VICES = 50%

SUBINDE, FREQUENTEMENTE = 75%

SEMPER = 100%

Ex: Io semper studia interlingua !

Nos subinde joca football.

Io a vices va al ecclesia.

Mi marito rarmente mangia carne.

Il nunquam niva in Bahia.

5. Le preterito imperfecte

On ha le preterito imperfecte in interlingua adjungente –VA al forma verbal del presente. Assi: mangiar – mangia – mangiava.

Le aspecto e iste tempore es de continuitate: le action es in progresso in le passato. Ben que iste tempore ha un character imperfecte, illo es frequentemente usate in loco del preterito perfecte. Iste cambio (le texto de iste lection es un exemplo) non es incorrecte tamen illo debe esser evitate.

*Ex: Le catto mangiava heri, **a vices pote voler dicer le mesme cosa que** Le catto ha mangiate heri.*

Preterito Imperfecte: CADER

Io cadeva

Tu cadeva

Ille, illa, illo cadeva

Nos cadeva

Vos cadeva

Illes, illas, illos cadeva

EXERCITIOS:

1. Dice

- a) ... alique que vos semper face.
- b) ... un loco a ubi vos va subinde.
- c)un programma de TV que vos nunquam vide.
- d) un repasto que vos mangia ramente.
- e) un sport que vos practica a vices.

2. Plena le spatios com ANCORA e JAM:

- a) Esque tu _____ brossava tu dentes ?
- b) No, io _____ non los brossava.

Nos _____ ha pachettate nostre bagage. Esque vos anque _____ ha pachettate le vostre ?
Malgrado que Adam es multe vetule, ille _____ memora le nomine de tote su amicos.

3. Apprende le nomine del stationes del anno:

Estate autumnno hiberno primavera

Le flores deveni bellissime in primavera.
Le tempore es semper pluviose e ventose in autumnno.

- Qual station del anno vos place plus ? Proque ? Que face vos quando illo arriva ?

4. Conjuga le verbo COMPRENDER in le preterito perfecte:

Io _____, tu _____,
Ille/illa _____
Nos _____, Vos _____,
Illes/illas _____.

... le verbo PARLAR in le preterito imperfecte:

Io _____ interlingua
Tu _____ multe línguas estranier.
Ille/illa _____ super nos.
Nos _____ in alte voce.
Vos _____ greco multo ben.
Illes/illas _____ con phantasmas.

Lection 8

1. Lectura de Texto: UN DIE SPECIAL

Hodie Juan Castillo e Isabela Tendra celebra lor anniversario de maritage. A causa de isto ille La conduce a un restaurante multo fin. Ibi le receptionista les saluta cordialmente e les monstra sur tabula. Tosto veni le servitor apportante le menu. Sin demora illes selige le platto principal. Ante sortir pro provider le platto, le servitor les demanda ancora:

- Que vole vos biber ?

Juan riguarda Isabela, attendente su responsa. Illa exclama:

- Nos va biber bira durante que nos attende le platto. E nos lo mangiara bibente vino blanc.

- Va ben, Seniora. Excusa me !

Le servitor se hasta pro apportar le repasto si tosto que possibile. Post dece minutas le servitor apporta le homaro, le bottilia de vino e duo cuppas. Quando Juan senti le odor del homaro, ille exclama:

- Illo sembla esser deliciose.

- Sin dubita ! – responde Isabela.

Illes mangia, bibe e parla alacrememente. Al fin del cena illes da presentes le un al altere. Isabela recipe un collar de perlas e Juan ha ora un nove cravata de seta. Allora illes se basia amoresemente ante sortir del restaurante. Jam foras del restaurante, illes prende un taxi pro vader a un famose discotheca ubi illes passara le resto del nocte dansante.

Vocabulario:

Vol = vole

provider: obtener alique que es necesse

2. Structuras:

- Que vole vos mangiar ?	- Io vole mangiar pan.
biber ?	- Io vole biber vino.

3. Le pronomines reflexive e reciproc:

On usa le pronomine reflexive quando le subjecto e objecto de un phrase es le mesme. Isto vole dicer que le subjecto suffre le resultatos de su proprie action. Ecce le tabula del pronomines subjective e reflexive:

Ex: Io me seccava con le cultello.

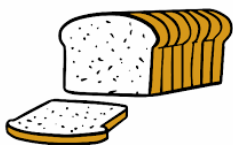
Illas se reguarda in le speculo.

Le reciprocitate es indicate in interlingua per le expressiones **le un le altere** in le singular e **le unes le alteres** in le plural.

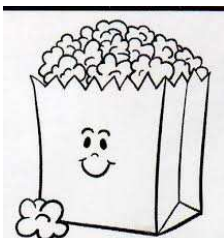
Ex: illes reguarda le un le altere.

Illes da presentes le unes le alteres.

4. Vocabulario visual:

Pan

mais rostite

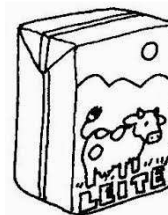
cassa de chocolate

Pullo

gelato

cassa de lacte

Bottilia de bira

latta de soda

tassa de caffè

5. Position del pronomines objective in le phrase:

Reguarda le sequente phrase !

*Juan da **un collar de perlas a me.***

Como on pote remarcar, il ha duo objectos: un directe e un altere indirecte. Como sera le phrase si nos reimplacia **un collar de perlas** e **a me** per pronomines objective ?

Juan me da un collar.

Juan lo da a me. Juan me lo da.

In le prime phrase on ha reimplaciate le objecto indirecte per un pronomine objective, in le secunde on ha facite le mesme cosa al objecto directe e in le ultime on ha ambes reimplaciate. Remarca attentivamente que le objecto indirecte se antepone al directe quando ambes es pronomines (reguarda le ultime phrase).

EXERCITIOS:

1. Transforma le phrases affirmative infra al phrases interrogative e negative.

a) Le election presidential occurrera deman.

Int.:

Neg.:

b) Le costo de vita ha augmentate troppo in iste pais.

Int.:

Neg.:

c) Illes crede a lo que tu dice.

Int.;

Neg.;

d) Tu vicino ha comprate un microcomputator modernissime.

Int.;

Neg.:

2. Reimplacia le parolas sublineate per pronomines:

a) Le granparentes de Sven inviava un lettera a ille.

b) Nostre amicos nos ha date un presente.

3. Que vole vos mangiar deman ?

4. Quantitate in interlingua:

Troppo: Io mangiava troppo.

Multe: Il ha multe repasto in le refrigerator.

Nimie/Bastante: Policieros bibe nimie coffe.

Alicun: Il ha alcun moneta in mi tasca.

Pauc: Il ha pauc aqua in le vitro.

Nulle: Io videva nulle infantes in le strata.

A: Esque tu ha ulle moneta in le tasca ?

B: io ha nulle !

5. Plena le spatios con le pronomine reflexive:

a) Le touristas _____ ha perdite durante lor promenada trans le urbe.

b) Mi oncle _____ occideva a causa de su debias.

c) Esque tu _____ vide in le speculo ?

d) Io _____ ha seccate con le cultello.

Lection 9

1. Lectura de texto: Grados de comparation

Ecce tres personas qui nos jam cognosce ben. Ille es Juan Castillo, Paulo Souza e Hans Miller. Ora nos va apprender como facer comparationes in interlingua. Primemente nos va vider le grado **comparative de superioritate**.

Ex: Juan es plus ric que Paulo. Hans es plus forte que Paulo.

Nunc le grado **superlative de superioritate**.

Ex: Paulo es le plus studiose del gruppo.

Como es le grado **comparative de equalitate** ?

Ex: Juan es tan alacre como Hans e Paulo.

Ora reguarda como on forma le grado **comparative de inferioritate**:

Ex: Paulo es minus basse que Juan.

... e le grado **superlative de inferioritate**.

Ex: Juan es le minus alte del tres.

2. Partes de un appartamento.

Cocina	corridor	salon
Camera de banio	balcon	camera a dormir
Bureau	camera a mangiar	

- aperir le porta
- clauder le fenestra
- Montar le scala
- Descender le scala.

3. Grados de comparation II

Il ha quatro adjectivos que pote admitter formas irregular in le grados de comparation. Illos son:

Bon = melior = le melior

Mal = pejor = le pejor

Magne = major = le major

Parve = minor = le minor

Ex: Paulo es le melior alumno in le classe.

Paulo es le plus bon alumno in le classe.

4. Le suffixo **-ISSIM-**

On adjunge iste suffixo superlative al adjectivo o al adverbio, quando on vole adder le idea de intensitate. Per exemplo, si le tempore es multo frigide, on pote dicer:

Ex: Le climate es frigidissime hodie.

Il es como dicer: Le climate es multo frigide hodie !

Le quatro adjectivos del item 3 de iste lection anque ha formas irregular pro iste situation. **Bon, mal, magne e parve** ha respectivamente le sequente formas: *optime, pessime, maxime e minime*.

5. Structura de subordination in interlingua.

Ora nos va vider como functiona le structura de subordination in interlínqua. Le phrase subordinate es introduce per le conjunction **que**.

Voler: Io vole **que** tu veni a mi domo hodie.

1

2

1. Es le phrase con le verbo principal e 2 es le phrase con le verbo subordinate introduce per le conjunction **que**.

Exercitios:

1. Scribe le phrases in le grado comparative:

- a) Islanda – frigide – Portugal.
- b) Interlingua – facile – Volapük (superioritate)
- c) Albania – paupere – Bangladesh (inferioritate)
- d) Isabela – sympathic – su soror (equalitate)

2. Seque le exemplo:

- a) Que vole vos ? (tu veni a mi domo)
*Io vole **que** tu veni a mi domo hodie.*
- b) Que vole nostre patre ? (io compra le jornal)
- c) Que ha petite ille homine ? (io le monstrava le strata via pacis)
- d) Que ordina le general ? (le soldatos vigila super le caserna)

3. Rescribe le phrases usante le suffixo **-issim-** in le adjectivos.

- a) Le tempore hodie es multo frigide.
- b) Paris es un citate multo belle.
- c) Iste facto es multo commun.
- d) Brasil es un pais multo meraviliose.

4. Apprende le números ordinal:

1me prime, 2nde secunde, 3tie tertie, 4te quarte, 5te quinte, 6te sexte, 7me septime, 8ve octave, 9ne none, 10me decime, 11me dece-prime, 12nde dece-secunde, 20me vintesimo, 30me trentesimo.

Il ha nihil plus facile que apprender como se forma le numeros ordinal ab le numeros cardinal ! Il es necesse apprender de memoria de prime usque decime, e alora tote le numeros ordinal sequente veni de iste prime dece numeros. Assi: 15te dece-quinte, 78ve septanta-octave, 394te tres centos novanta-quarte. Solo le ultime cifra deveni ordinal.

Si on vole haber le forma ordinal del decenas e centenas exacte, on adjunge le suffixo **-esime-** al forma cardinal. Per exemplo 20 vinti – 20° vintesimo, 50 cinquanta – 50° cinquantesimo, 100 cento – 100° centesimo, 1000 mille – 1000 millesimo.

Nunc vos ipse debe scriber le numeros infra in le forma ordinal.

17° _____

8° _____

400° _____

56° _____

5. Momento cultural:

Luis Vaz de Camões, le major del mundo lusophone.

Le lingua portugese non ha habite e forsan nunquam habera un scriptor si genial como Camões (lege: Camons). Su origine e data de nascentia es un pauco obscur, ma es possibile haber un idea de su vita per alicun documentos e reportos del epocha in le qual ille ha vivite. Camões probabilemente ha nascite inter le annos 1524 e 1525 a Lisbona o Coimbra. Certemente ille veniva ab un familia aristocratic, dunque ille habeva un participation intense in le activitates palatian.

A causa de su genialitate, talento e vaste cultura multe damas del corte se ha inamorate de ille. Assi ille se involveva in varie affaires de amor prohibite. Isto le ha apportate problemas e alora, ille era exiliate del Corte in Ceuta. Illac ille ha perditte un oculo durante que pugnava in un battalia. In 1156 Camões sortiva del servicio militar e vadeva a Macau [China] pro reguardar le benes del militares. Durante su remanentia in Macau ille scribeva le obra de arte maxime del lingua portugese – **Os Lusíadas** - . Post haber passate quatro annos in Africa ille retornava a Portugal ubi moriva paupere e completamente abandonate.

Le Lusíadas es un poema epic que conta le historia del conquistas maritime del populo portugese. Le versos del poema describe le viage del conquistador Vasco da Gama a India. Le libro es un importantissime reporto de como le homines videva le mundo in le epocha classic. Ultra illo Camões lassava un grande numero de poemas que discute themas altemente philosophic. Durante que le Humanitate existe, illo sempre memorara Luis Vaz de Camões.

Lection 10

Lectura de Texto: In le Hospital

Senior Castillo se evelia in le medio del nocte. Il sembla que ille non es ben porque ille suda multo. Su pyjama es integremente molliate. Tunc ille se leva pro vader al camera de banio. Durante que cammina, ille comencia Haber vertigines. Alora su movimientos deveni de plus in plus lente. Subito ille perde su conscientia e cade al solo. Alicun minutas postea Seniora Tendera remarca le absentia de su manto e se leva pro cercar le. Quando illa vide su marito super le solo, illa telephona inmediatamente al hospital.

Le ambulancia arriva post septe minutas apportante un medico e duo infirmeros. Illes examina Senior Castillo rapidamente e decide conducir le al hospital si tosto que possibile. Durante que le infirmeros le transporta al ambulancia, Seniora Tendera demanda al medico super le situation de su marito. Illa es multo preocupate e plora multo. Le medico la tranquillisa dicente que su marito essera ben tosto. Illa anque va al hospital in le ambulancia.

Seniora Tendera es ancora in le sala a attender quando le matino arriva. Ben que illa es fatigatissime, illa non dormi, nam illa es anxie pro saper lo que occurreva a su marito. Un medico veni e la saluta:

- Bon die, Seniora Tendera. Como es vos ?
- Bon die, Doctor. Un pauxo anxiose. Como es Juan ? Que occurreva a ille ?
- Non plus anxie porque ille jam es ben nunc. Su marito habeva extenuation e fatiga causate per stress. Il me pare que ille anque non se alimentava multo ben. Alora tote isto le ha apportate un colapso. Ma ille se recuperara rapidamente.
- Esque io pote vider le nunc ?

- Ben, io consilia que vos va a vostre domo e prende reposo porque Senior Castillo ancora dormi. Es bon que nos non le disturba ora, nonne ?

- Va ben, Doctor. Io retornara plus tarde. A revider vos !

- A revider vos, Seniors Tendera. Bon reposo !

2. Vocabulario de symptomas:

Claudicar, eveliar se in le médio del nocte, haber hallucinationes, Haber vertigines, ingrassiar, perder peso, singultar, sternutar, sudar, tremar, tussir, urinar in le lecto e vomir.

3. Le pronomines relative:

Ora nos va vider como es le pronomines relative in Interlingua. Lor uso non nos presenta grande difficultates. Reguarda le phrases infra e post lege le explicationes:

Nominative: Le puero **qui es malade** non venira al schola.

Le auto **que es ante mi domo** appertine a mi oncle.

Quando le pronome es subjecto del phrase relative, le forma pro personas es QUI e le forma pro cosas e animales es QUE:

Genitive: Le femina **cuje marito es medico** nos visitara deman.

Cuje significa *de qui o de que*.

Accusative: Omne amicos **que io ha** es sincer.

Prepositive: Le personas a qui io ha date moneta es multo paupere.

Le cosas **super que illes parla** es importante.

4. Le pronomines personal del caso prepositive:

Le pronomines que on usa post le prepositiones es le mesme que on usa in le caso objective, ma il ha un exception: le tertie persona del singular.

Caso subjective: io, tu, ille/illa/illo, nos, vos, illes/illas/illos.

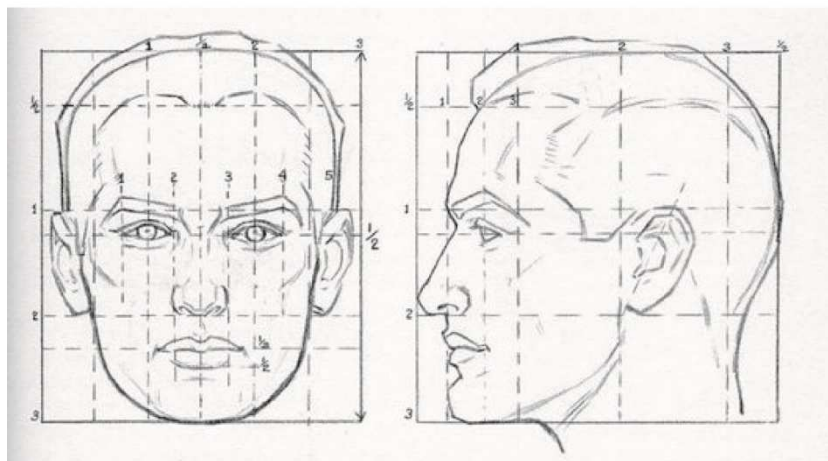
Caso objective: me – te – ille/illa/illo – nos – vos – illes/illas/illos.

Ex: *Que vole vos de me ?*

Nos sempre parla super te durante le dinar.

5. Le capite human:

Fronte – oculo – naso – bucca – mento – capillos – aure – gena

6. Pro rider

Kiel estas chio, samideano ?

Same, same !!

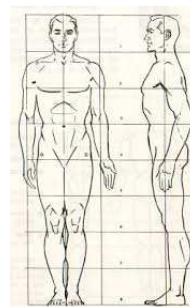
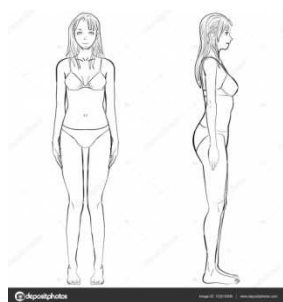
Saper interlínqua es evolution !!

EXERCITIOS:

1. Plena le spatio com le pronomine relative correcte:

- a) Le puera _____ nos riguarda vole facer tu cognoscentia.
- b) Le libros _____ io porta con me es de mi cosino.
- c) Le Professor se ha preoccupate multo del studentes _____ non ha passate le examines.
- d) Noam, _____ patre es richissime, non ha besonio de travaliar multo.

2. Le corpore human:

Capite – collo – pectore – brachios – stomacho – manos – gambas – pedes.

3. Responde le demandas secundo le texto de iste lection (In le Hospital):

- a) Proque Senior Castillo se evelia in le medio del nocte?
- b) Que face Seniors Tendera quando illa vide su marito cadite al solo ?
- c) Ubi es illa quando le matino arriva ?

d) Que ha occurrite a Senior Castillo secundo le medico?

e) Proque le medico consilia que Seniors Tendera non visita su marito in aquelle momento ?

4. Plena le spatios con le pronomine correcte (Usa le pronomines que te place).

a) Esque _____ vole venir al cinema con _____ ?

b) _____ _____ incontrara deman !

c) _____ _____ ha vidite in le schola.

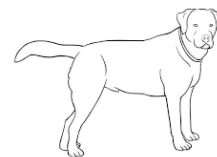
d) Io es certe de que isto placera a _____.

5. Promenada in le jardin zoologic:

vespertilion

catto

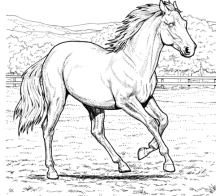
can

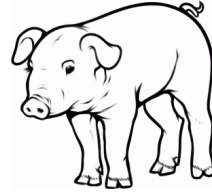
leon

cavallo

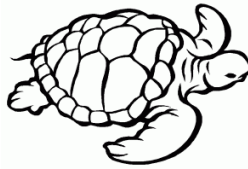
porco

bufon

tortuca

vacca

Lection 11

Le Retorno

Es hora de retornar. Paulo es a Boston in le casa de John Grant. Le portamantellos es jam pachettate. In fin, toto es preste pro le viage de retorno. Alora John conduce Paulo al aeroporto per auto. Al hora del partida, Paulo regratia John pro Toto e John le invita a venir un vice plus. Post dece-septe horas in le avion Paulo arriva a Salvador. Su amica inamorate le attende in le aeroporto. Illes se imbravia e se basia longemente. Paulo es multo felice de esser a casa novemente ma ille ja plana facer un altere viage si tosto que possibile.

Le nove Senior Castillo

Post le recuperation del stress, Senior Castillo ha devenite un homine plus caute con su sanitate. Ora ille non travalia troppo, su tempore es dividite rationally pro facer tote su activitates. Isabella e Clara es plus felice proque ille jam passa plus tempore con le familia. Su medico es anque multo satisfacte con ille. Nunc Juan Castillo pensa:

- *Travalio e moneta non debe esser plus importante que mi familia e mi sanitate !*

2. Le voce passive:

In interlínqua le voce passive es obtenite del sequente maniera: Le verbo auxiliar ESSER debe esser in le tempore del action, le verbo principal debe esser in le participio passate e le agente del voce passive debe esser antecedito per le preposition PER. Vide le structura:

Subjecto + ESSER in le tempore del action + verbo principal in le participio passate + agente del voce passive (PER + A.V.P.)

Ex: Le infantes es punite per lor patre.

Tote le moneta ha essite portate per le fures.

3. Le substantivo e le adjectivo de nationalitate:

Quando le adjectivo fini in -E, illo es generalmente equal al substantivo.

Per exemplo: *le mangiar **chinese** es excellente.*

*Duo **chineses** ha justo arrivate a nostre citate.*

Pro formar le substantivo de altere adjectivos de nationalitate, on debe solmente adjunger -O al parola adjectivo.

Per exemplo: *le populo **brasilian** es brave.*

*Le **brasilianos** es brave.*

Tamen il ha alicun irregularitates, originate ab le internationalitate.

ILLE HA JUSTO SORTITE !

Quando le aspecto verbal indica que un action ha finite in le passato recente, le structura verbal es le sequente: le verbo auxiliar **Haber** + le adverbio **justo** + le verbo principal in le participio passate:

Ex: Esque tu videva Paulo ?

- Io pensa que ille **ha justo sortite** !

Quando le persona responde que Paulo *ha justo sortite*, isto vole dicer que Paulo habeva essite in aquelle loco e ha sortite alicun minutas retro.

Le colores in interlingua:

Interlingua a colores

COLOR	IA	AN	ES	FR	IT	PT
	AZUR	SKY BLUE	AZUL	AZUR	AZZURRO	AZUL
	JALNE	YELLOW	AMARILLO	JAUNE	GIALLO	AMARELO
	RUBRE	RED	ROJO	ROUGE	ROSSO	VERMELHO
	VERDE	GREEN	VERDE	VERT	VERDE	VERDE
	ROSEE	PINK	ROSADO	ROSE	ROSA	ROSA
	BLANC	WHITE	BLANCO	BLANC	BIANCO	BRANCO
	NIGRE	BLACK	NEGRO	NOIR	NERO	PRETO
	VIOLETTE	VIOLET	MORADO	VIOLET	VIOLA	VIOLETA
	ORANGE	ORANGE	ANARANJADO	ORANGE	ARANCIO	LARANJA
	BRUN	BROWN	MARRON	MARRON	MARRONE	MARROM
	GRIS	GREY	GRIS	GRIS	GRIGIO	CINZA

- Hodie es die de Interlingua !!

EXERCITIOS:

1. Esque tu sape le nationalitate de qui nasce

a) ... in Brasil ? _____

b) ... in Argentina ? _____

c) in Danmark ? _____

d) in Nederland ? _____

e) in Egypto ? _____

f) in SUA ? _____

2. Rescribe le phrases sub le voce passive:

a) Mi oncle ha comprate ille belle casa.

b) Deman le infantes va mangiar tote le torta.

c) Edith Piaf canta multe chansons meraviliosamente.

d) Le publico applaudeva le discurso del Governator calorosemente.

3. Scribe quatro phrases usante "*justo*" (vider item 4)

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____.

4. Marca con X le responsa correcte (secunde le prime micro texto – Le Retorno):

a) Ubi era Paulo ante retornar a Salvador ?

London Porto Boston

Cairo Caracas

b) Qui le attende in aquelle aeroporto ?

su parentes su fratre

su soror su amica Nemo

5. Continua a studiar interlingua !

Ecce le fin de iste curso ma isto non vole dicer que vos cessara vostre studios. No ! Ora le melior parte comencia dunque vos pote communicar vos in interlingua. Alora cambia informationes con altere interlinguistas e participa sempre del Conferentias national e international. Nos vos attende con le brachios aperite.